

Nieuwe Europese verpakkingsregels

In Duitsland ligt de lat hoger dan veel ondernemers denken

Veel Nederlandse ondernemers leveren zonder veel omhaal producten aan Duitsland. Een order komt binnen, het product wordt verpakt, verzonden en afgeleverd. Juist in dat ogenschijnlijk eenvoudige proces gaat vanaf de tweede helft van dit jaar juridisch meer veranderen dan veel bedrijven nu beseffen.

Op **12 augustus 2026** treedt de **nieuwe Europese verpakkingsverordening PPWR** in werking. Deze Europese wet moet ervoor zorgen dat er minder verpakkingsafval ontstaat, dat meer materialen worden gerecycled en dat producenten meer verantwoordelijkheid dragen voor wat zij op de markt brengen. Dat klinkt als typisch Brusselse regelgeving op afstand, maar voor bedrijven die zakendoen met Duitsland is dit allesbehalve een theoretisch dossier.

Waarom? Omdat Duitsland Europese regels traditioneel niet alleen uitvoert, maar ook strak organiseert, controleert en handhaaft. Bij niet-naleving van de regels dreigen hoge boetes en verkoopverboden.

Europese wetgeving is niet automatisch overal hetzelfde

De PPWR is een Europese verordening. De basisregels gelden dus in alle lidstaten. Toch betekent dat niet dat een ondernemer in elk land met exact dezelfde praktijk te maken krijgt.

De Europese Unie bepaalt wát er geregeld moet worden, maar lidstaten bepalen voor een belangrijk deel hóe dat in de praktijk wordt uitgevoerd. Duitsland werkt hiervoor momenteel aan een eigen uitvoeringswet en bouwt daarbij voort op het al bestaande Duitse verpakkingsregister en de huidige meld- en terugnamesystemen.

Voor Nederlandse ondernemers betekent dit concreet dat zij niet alleen met de Europese PPWR rekening moeten houden, maar ook met aanvullende Duitse registratieprocedures, Duitse controle-instanties en Duitse termijnen.

Juist Nederlandse exporteurs kunnen sneller als producent worden gezien

De grootste valkuil zit in de nieuwe definitie van een van de belangrijkste verantwoordelijke partijen, de producent.

Veel ondernemers denken bij dat begrip automatisch aan de fabrikant van de verpakking of aan de producent van het product zelf. Zo eenvoudig ligt het juridisch niet. Onder de nieuwe regels wordt vooral gekeken wie een verpakking of verpakte producten voor het eerst op de Duitse markt aanbiedt en aan wie wordt geleverd.

Een Nederlands bedrijf zonder vestiging in Duitsland wordt al als producent gezien zodra het rechtstreeks levert aan een Duitse eindgebruiker. En dat is niet alleen de particuliere consument. Ook een zakelijke afnemer kan juridisch als eindgebruiker gelden wanneer hij het product niet in dezelfde vorm doorverkoopt.

Bedrijven die in Duitsland zijn gevestigd, worden beschouwd als producent zodra ze voor het eerst verpakkingen of een verpakt product op de Duitse markt aanbieden, ongeacht wie de klant is. Juist daar zullen veel Nederlandse bedrijven zich op verkijken. Ondernemingen die tot nu toe dachten slechts leverancier te zijn, kunnen straks volledig verantwoordelijk worden voor de verpakkingsregistratie, de meldplicht en de financiering van terugname en recycling.

Duitsland kent geen soepele instap

Wat Duitsland extra bijzonder maakt, is dat het land al jaren een uitgebreid verpakkingsregister kent: LUCID. Producenten moeten zich daar registreren en voor bepaalde verpakkingen deelnemen aan een erkend recyclingsstelsel. Bij een dergelijke verplichting tot deelname aan het stelsel volgt de verplichting om jaarlijks de hoeveelheden verpakkingsmateriaal te melden.

Met de komst van de PPWR verdwijnen die verplichtingen niet, maar worden zij juist breder. Naar verwachting moeten straks meer soorten verpakkingen worden gemeld.

Voor verpakkingen die nu nog buiten de systemen vallen zullen aanvullende verplichtingen gaan gelden. Bedrijven moeten in dat geval tot eind 2027 óf aansluiten bij een van de nieuwe organisaties voor producentenverantwoordelijkheid óf zelf een terugnamesysteem opzetten en laten goedkeuren.

Daar komt bij dat Duitsland geen minimale ondergrens kent. Ook als een ondernemer maar af en toe een levering naar Duitsland doet, kan registratie al verplicht zijn. Eén pakket kan in juridische zin voldoende zijn om onder de wet te vallen.

Dat maakt deze regelgeving niet alleen relevant voor grote exporteurs, maar juist ook voor mkb-bedrijven en webshops.

Ook een Duitse gemachtigde wordt waarschijnlijk verplicht

Volgens het huidige Duitse wetsontwerp moeten buitenlandse bedrijven zonder vestiging in Duitsland bovendien een Duitse gemachtigde vertegenwoordiger aanwijzen. Deze vertegenwoordiger wordt het formele aanspreekpunt richting de Duitse autoriteiten.

Belangrijk daarbij is dat de Nederlandse ondernemer de verantwoordelijkheid niet kwijt is. De registratie moet het bedrijf nog steeds zelf correct verzorgen en bij overtredingen blijft het bedrijf naast de vertegenwoordiger aansprakelijk.

Ook hier geldt dus: een praktische oplossing, maar geen vrijbrief.

Hoe moet een Nederlandse ondernemer zich nu voorbereiden?

Duitsland moet de uitvoeringswet uiterlijk op 12 augustus hebben aangenomen. Maar het is niet verstandig om te wachten tot de definitieve Duitse wet er ligt. Juist nu is het moment om intern te inventariseren waar mogelijke risico's zitten.

De eerste stap is nagaan of het bedrijf onder de PPWR in Duitsland als verantwoordelijke partij kan worden gezien. Voor bedrijven die in Nederland zijn gevestigd, gaat het vooral om de vraag of ze in Duitsland als producent in de zin van de PPWR worden beschouwd. Dat hangt af van de leveringsstructuur, het type klant en de gebruikte verpakkingen.

Vervolgens moet worden bekeken of de huidige registratie in Duitsland nog klopt, of uitbreiding nodig is en of voor alle verpakkingsstromen duidelijk is onder welk regime zij vallen.

Er moet ook worden nagegaan of deelname aan een systeem momenteel al vereist is en of deelname aan een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid binnenkort verplicht wordt.

Daarnaast is het verstandig om nu al te onderzoeken:

- of een Duitse gemachtigde nodig zal zijn,
- welke gegevens jaarlijks moeten worden bijgehouden,
- en hoe de terugname- en meldplichten organisatorisch worden ingericht.

Ook wie naar Duitsland verkoopt zonder producent in de zin van de PPWR te zijn, blijft niet vrij van verplichting. In de hele EU moeten de voor de verpakkingdesign verantwoordelijke fabrikanten verplichte vermeldingen op hun verpakkingen volgens Art. 15 PPWR en conformiteitsverklaringen voor hun verpakkingen voorbereiden.

Ook wie 'slechts' distributeur van een verpakking is, is – net als voorheen – verplicht om alleen producten te verkopen waarvan de verpakking voldoet aan de eisen van de verpakkingswetgeving. De distributeur moet dus bijvoorbeeld controleren of de producent zich correct heeft geregistreerd bij het register LUCID. Ook de distributeur riskeert anders verkoopverboden en boetes.

Wie pas gaat handelen zodra de eerste Duitse controlebrief op de mat ligt, loopt achter de feiten aan.

Duitsland behandelt dit niet als formaliteit

Dat betekent dat Duitse autoriteiten ook buitenlandse webshops en leveranciers actief kunnen en zullen controleren. Wie zichtbaar aan Duitsland levert, moet ervan uitgaan dat naleving geen vrijblijvende zaak is.

De conclusie is: de PPWR is weliswaar een Europese wet, maar in Duitsland krijgt zij een veel scherpere praktische uitwerking. Nederlandse ondernemers die met Duitsland zaken doen, doen er verstandig aan dit onderwerp nu op de agenda te zetten. Niet wanneer de regels volledig zijn uitgekristalliseerd, maar juist nu de voorbereidingsruimte er nog is.

Want één ding is zeker: wie zijn verpakkingverplichtingen onderschat, kan straks duurder uit zijn dan gedacht.

[Laura Markink](#)

Rechtsanwältin

ALPMANN FRÖHLICH

Dutch Desk

0049 251 41701-21

markink@alpmann-froehlich.de

www.alpmann-froehlich.nl